

ΚΤΙΤΟΡΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΑΓΙΑΣ ΜΟΝΗΣ ΔΩΡΙΔΟΣ

Ἡ μνεία SPAW 1935, 697 σημ. 2 παρὰ τοῦ Klaffenbach τῆς χριστιανικῆς ἐπιγραφῆς ἐπὶ μαρμαρίνης πλακῶς (0,06 μ. × 0,50 μ., ὕψ. γραμ. 0,015 μ., διάστιχον 0,005 μ.) ἐντετειχισμένης εἰς τὴν ἀψίδα τοῦ Ἱεροῦ ἡς *προ(εσβύτερος) ὑπὲρ σωτηρίας ἑαυτοῦ κα[ὶ τῆς] | [συμβίο]ν αὐτοῦ ἐκαλιέργησεν /* μὲ ὠδήγησεν εἰς τὸν τόπον εὐρέσεώς της πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν ἐρειπίων τοῦ Βυζαντινοῦ ναοῦ Ἁγία Μονὴ Κοκκίνου Δωρίδος εὐρισκομένης ἐπὶ λοφίσκου 100 μ. περ. ἄνω τῆς ἐθνικῆς ὁδοῦ Λιδωρικίου – Ναυπάκτου καὶ περὶ τὰ 2.600 μ. περ. ἐκεῖθεν τῆς μεγάλης ὁδικῆς γεφύρας τοῦ Κοκκίνου δυτικῶς τοῦ Στενοῦ.

Εἰκ. 1. - Ἐρεῖπια Ἁγίας Μονῆς Δωρίδος.

Ὁ ναός, μήκους 11,40 μ. (— 3,30 μ. μήκ. νάρθηκος), πλάτους 7,40 μ., τιμώμενος εἰς μνήμην τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου διασφύζει τὴν τοιχοποιίαν εἰς ὕψος 0,80 μ. περ. καὶ τὸ Διακονικὸν μέχρις ὕψους 4 περ. μ. (εἰκ. 1).

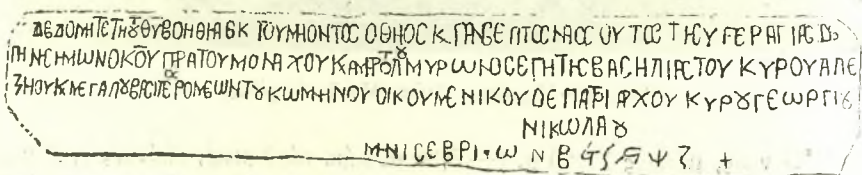
Εἶναι πλινθοπεριβλήτος καὶ ἀνήκει εἰς τὸν τύπον τοῦ σταυρεπιστέγου μετὰ τρούλλου. Εἰς τὴν οἰκοδόμησίν της ἐχρησιμοποιήθη καὶ ἀρχαῖον ὕλικόν — κίονες τρούλλου ἀρράβδωτοι. Τὴν μελέτην τῆς ἀρχιτεκτονικῆς της θὰ δημοσιεύσῃ ὁ καθηγητὴς Ὁρλάνδος.

Κατὰ τὴν χρησιμοποίησιν λίθων τῶν ἐρειπίων διὰ τὴν οἰκοδομήν, παραπλεύρως, τοῦ νεωτέρου ναοῦ Ἁγία Μονὴ ἀπεκαλύφθη ἡ κτιτορικὴ ἐπιγραφὴ τοῦ ὑπερθύρου χαραγμένη δι' ἀκιδωτῆς σμίλης ἐπὶ πλακῶς ἐκ λευκάζοντος ἀσβεστολίθου μήκους 1,168 μ., ὕψ. 0,20 ±, βάρους 0,46 μ., ὕψ. γραμ. 24 - 30 χιλ. (εἰκ. 2 καὶ 3).

Εἰκ. 2. - Κτιτορικὴ ἐπιγραφὴ τῆς Ἁγίας Μονῆς Δωρίδος.

Δεδόμητε τῇ τοῦ Θεοῦ βοηθία ἐκ τοῦ μὴ ὄντος ὁ θῆος καὶ πάνσεπτος
ναὸς οὗτος τῆς ὑπεραγίας δε[σ]
πῆνης ἡμῶν Θεοτόκου παρὰ τοῦ μοναχοῦ καὶ ἀμαρτωλοῦ Μύρωνος ἐπὶ
τῆς βασιλείας τοῦ κυροῦ Ἄλε
ξίου καὶ μεγάλου βασιλέως Ρωμέων τοῦ Κομνηνοῦ, οἰκουμενικοῦ δὲ πα-
τριάρχου κυροῦ Γεωργίου,
τοῦ πανερωτάτου ἡμῶν καὶ θεοφιλεστάτου ἀρχιερέως [κυροῦ;] Νικω-
λάου τοῦ μ(οναστηριακ)οῦ ναοῦ θ(είο)υ καὶ
ἡ [ἱε]ροῦ σταβροπιγιωτικοῦ μ(οναστηρί)ου μηνὶ Σε(πτεμ)βρίῳ (Ἰ)ν(δικτιῶ-
νος) β(δευτέρας), ἔτι ,Ϸψζ ϳ'
(6707 - 5509 = 1198 μ.Χ.).

Εἰκ. 3. - Κτιτορικὴ ἐπιγραφὴ τῆς Ἁγίας Μονῆς Δωρίδος, ἀντίγραφον τῆς εἰκ. 2.

Τὰ γράμματα τοῦ τετάρτου καὶ πέμπτου στίχου εἶναι δυσδιάκριτα. Ἐδρα τοῦ ἐπιχωρίου ἐπισκόπου ἦτο φαίνεται τὸ γειτονικὸν Κάλλιον, ἐντὸς τῶν ἀρχαίων καὶ Βυζαντινῶν τειχῶν τοῦ ὁποίου σφύζεται τὸ τοπωνύμιον Ἐπισκοπή.

Ἡ βραχυγραφία Ν ἀντὶ *ἰνδικτιῶνος* ὡς εἰς ἐπιγραφὴν τοῦ Βυζαντινοῦ ναοῦ τοῦ Ταξιάρχου ἐν Μεσαρίᾳ τῆς Ἄνδρου (Ἐπετ. Ἐταιρείας Βυζ. Σπουδῶν, 4, 1927, 50. Πασγάλης) καὶ τῶν Ἁγίων Θεοδώρων *Περγάμου* (H. Grégoire, Recueil des Inscriptions Grecques Chrétiennes d'Asie Mineure, 1922, ἀρ. 51).

Ἐκ τοῦ ἔτους κτίσεως τοῦ ναοῦ (Σεπτέμβριος 1198 μ.Χ.) ταυτίζεται ὁ μέγας βασιλεὺς Ρωμαίων Ἀλέξιος ὁ Κομνηνὸς πρὸς τὸν Ἀλέξιον Γ' Ἀγγελὸν Κομνηνὸν (8 Ἀπριλίου 1195 – 17 Ἰουλίου 1203 μ.Χ., G. Ostrogorsky, Geschichte des Byzantinischen Staates, 1952, σ. 325 – 333) καὶ ὁ Οἰκουμενικὸς πατριάρχης Γεώργιος πρὸς τὸν Γεώργιον Β' Ξιφιλῖνον 1191 – 1198 μ.Χ. (Χρυσόστ. Παπαδοπούλου, Κατάλογος Πατριαρχῶν, περιοδ. «Θεολογία», ἔτος Δ', 1926, σ. 177 – 182, ὅπου καὶ ἡ σχετικὴ βιβλιογραφία. Ἀνατύπ. Βασ. Στεφανίδου, Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία, σ. 737 κέ.).

ΕΥΘ. ΜΑΣΤΡΟΚΩΣΤΑΣ